

λέμησε την Κρατική σύνθεση του καιρού εκείνου σάν έργο σατανικό κι' όταν κήρυξε πώς ή κοινωνική άμαρτία ροκανούσε τους άρμους της 'Ανθρωπότητας βρισκόμεν σέ μεστή όρθοφροσύνη θεωρίας κι' ένεργειας. Οί άντιπροσωπευτικότεροι τύποι της νοιώθανε γερά και βαθιά πώς ή Χριστιανική συναισθηματική υπερβατικότητα είχε γλήγωρα άναλυθή στα ύγρ ά έρέβη των παθών πού ζωντάνεψε και θέριεψεν ό μεσαιωνικός πανθείσμός απ' τη μι ά μεριά κι' απ' την άλλη ό κυκλώνας πού τράνταζε τη ζωή με την άδικη στάση πού κρατούσεν ό Θεουδαρχισμός άπέναντι στα κοπάδια των άδικημένων Λαών.

(Έχει συνέχεια)

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ

CH. BAUDELAIRE

Ο ΕΧΘΡΟΣ

Μιά καταιγίδα ή νύχτη μου ήταν σκοτεινιασμένη,
Πού τήνε σκίζει έδώ κ' εκεί φωτός άναλαμπή.
Στόν κήπο μου οί νεροποντές τη γύμνια έχουν σπαρμένη,
Και του έχουν μείνει λιγοστοί ροδόχρωμοι καρποί.

Νά, τ' χυνόπορο άγγιξα των ιδεών, κι' άκόμα
Τό φτυάρι και τό δίκρανο θά πάω μιν' φορά,
Κι' απ' την πλημμυρισμένη γή, μαζεύοντας τό χώμα,
Θά κλειώ τις τρύπες πού άνοιξαν σάν τάφους τά νερά.

Κ' οί νέοι άνθοι τοι' όνειρου μου ποιός ξέρει άν βροΐνε πάλι
Στό χώμα αυτό πού πλύθηκε σάν άμμο στάκρογιάλι
Κρύφια τροφή νά πάρουνε δύναμη κ' εύωδιά;

"Ω άλίμονο, ω άλίμονο! τη ζωήν ό Χρόνος κλέβει,
Κι' όλοένα ό Σκοτεινός Έχθρός πού τρώει μας την καρδιά
Απ' τό αίμα πού έμείς χάνουμεν όρθώνεται κι' άντρίκει!

ΔΗΜ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

CHATEAUBRIAND

ΤΟ ΔΑΣΟΣ

Σιωπηρό δάσος, άγαπημένη μοναξιά, πόσο αγαπώ
νά τρέχω ανάμεσα στους άγνωστους ίσκιερους σου
κόρφους. "Όταν μεσ' στίς σκοτεινές σου καμπύλες γυρί-
ζω ξεχασμένος μέσα στα όνειρα δοκιμάζω ένα αισθη-
μα ήσυχης γαλήνης! Μαγεία της καρδιάς μου!
Από τά δέντρ' απ' τά χορτάρια μου φαίνεται πώς
βλέπω νά πετιέται μι ά γλυκειά θλίψη.

Αυτό τό νερό πού άκούω άπαλά μουρμουρίζει και
φαίνεται άκόμα, πώς με φωνάζει μέσα στο βάθος των
δασών. "Ω! νά μπορούσα εύτυχισμένος νά περάσω
έδώ τη ζωή μου ολάκαιρη μακριά απ' τά ανθρώπινα!
Στά μουρμουρίσματα των ρυακίων σ' ένα λουλουδένιο
στρώμα, στην άνοιξιτική χλόη νά κοιμόμουν άγνω-
στος στόν ίσκιο των μικρών φτελιών. "Όλα μιλούν,
όλα μ' άρέσουν στους ήσυχους αυτούς θόλους!

Αυτά τά σπάρτα πού στολίζουν ένα άγριο κατα-
φύγιο, αυτό τό άγιόκλημα πού τό φουσαί φεύγοντας
ένα έλαφρό άεράκι σιγασαλεύουν τη μι ά κοντά στην
άλλη τις άστατες γιrolάντες τους. Φυλάχτε μέσα στους
κρυψώνες σας, ω δάση, τους πόθους μου πού ξεφώ-
νησα. Σε ποιόν έραστή θά είσαστε ποτέ τόσο αγα-
πητά; Κι' άλλοι θά σάς ξαναπούν παράξενους έρω-
τες. Έγώ από τις όμορφιές σας κρατώ τις έρημιές
σας μόνο.

Ε. Α. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΑΪΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

"Η προσπάθεια του Ώδείου νά οργανώσει πρότυπη
σκηνή, για νά δείχνη τους καρπούς του δραματικού
του σχολείου, είναι βέβαια άξίεπαινη. Γνωστό πώς
ή θεατρική Τέχνη, σύνθετη στο σύνολό της, κλείνει
λογίς άλλα καλλιτεχνικά είδη μέσα της, από την έπι-
κή αφήγηση ίσα με τη σοφή διδαχτική ποίηση και τό
λυρισμό του τραγουδιού, από τη μουσική άρμονία
και του χορού τη χρήση ίσα με τη ζωγραφική παρά-
σταση και την αρχιτεκτονική μέθοδο, κάθε τι πού εν-
χαριστεί και μετά τό αύτί, τό μίτι και την ψηχή.
Έδώ, πού τό επαγγελματικό θέατρο ξέπεσε, γιατί πα-
ρά πολύ τό τύλιξε στα δίχτυα της ή ρουτίνα, τό νά
σταθί μι ά τέτοια πρότυπη σκηνή θά μπορούσε νά
χαρακτηριστεί σημάδι πολιτισμού.

Μά πόσες φορές ως τώρα από τά 1904 με τό πα-
λιό «Βασιλικό Θέατρο» και τη «Νέα Σηνή» του
Χριστομάνου, δέ δοθήκανε οί καλύτερες έλπίδες! Κι
όμως ποτές δέν έμεινε κάτω τό σταθερό κι' άέριο. Οί
αίτιες είναι πολλές. Έλλειψη σοβαρής θεατρικής πα-
ράδοσης. Μικροφιλοτιμίες και προσωπικά πού έμπο-
δίζουν νά γίνη συντηρητική άρμονικής ομαδικής έργα-
σίας. Κάποια διαφορά μόρφωσης και καλλιτεχνικής
άντίληψης πού χωρίζει τους ανθρώπους του θεάτρου,
ώστε πολλοί μήτε στίς γενικές γραμμές νά καταλαβαί-
νονται συναμεταξύ τους. Έλλειψη συνειδήσεως από
μέρος των ήθοποιών για την τάξη τους και την απο-
στολή τους. Ανακρίτως τέχνης και βιομηχανίας, και
τό περισσότερο άδιαφορία του κοινού για σοβαρό
θέατρο, από έλλειψη, όχι εξαιρετικής, μά της απλής
κοινής μόρφωσης πού σημαδεύει άλλες κοινωνίες. Για-
τί αν ή κοινωνία μας δέν έχει άκόμα την ώριμη θε-
ατρική συνείδηση πού χρειάζεται, φταίει μαζί με άλ-
λα, μι ά πιά πολύ, ό δρόμος πού ως τώρα ακολουθή-
σε τό επαγγελματικό θέατρο. Κι' άλλοτε τό σημειώσα-
με. "Ο δρόμος αυτός είτανε πάντα τό κατέβασμα στο
χοντρό γούστο του κοινού, κι' όχι προσπάθεια μι άς
σοφής συστηματικής άνύψωσης αυτού του γούστου
σε άξιες πνευματικές σφαίρες.

Στόν τόπο μας, για τό θέατρο, καθώς και για τη
δημοσιογραφία, γεννήθηκε ή περιεργή αντίληψη, πώς
πρέπει ν' ακολουθώ πάντα τό πνεματικό έλλειδο του
κοινού, και πώς αυτός είναι ό μόνος τρόπος για νά
μπορούνε νά ζούν οί εργάτες του. Αλλιώς, με όνει-
ρα μεγάλη άνώτερης τέχνης, γίνεται οικονομικό χαν-
τάκι, δίχως άλλη όφέλεια. Η τέτοια αντίληψη,
νομίζουμε, πώς είναι μονάχα δικαιολογία για την έπι-
κράτηση τεμπελιάς και δίψας για εύκολο τρεχού-
μενο κέρδος. Βέβαια, τό αντίθετο θά χρειάζετανε πολ-
λούς κόπους και κάμποσο χρονικό διάστημα. Μά οί
κόποι αυτοί θά είταν άφορμή περηφάνιας, για όσους
θά είχανε συντελέσει σε τέτοιο έργο. Δέν μπορεί νά
ξεχωρίση κανείς, αν-οί θιασάρχες ή όσοι γράψανε ως
τώρα για τό Έλληνικό θέατρο, είναι ή αίτία του
κακού, γιατί τις περισσότερες φορές ό ένας παράσερ-
νε και δικαιολογούσε τόν άλλον. Και σά γινότανε λό-
γος καμιά φορά για σοβαρή σκηνή, τό ζήτημα έπαίρ-
νε δρόμο προσωπικό, για τη διεύθυνση και λειτουργ-
γία του «Έθνικού Θεάτρου», όπως τόνοματιζανε.

Μά πάντα, τό ζήτημα είτανε και είναι στόν τρόπο
πού θά μορφωθή πνεματικά τό πολύ κοινό. Τό Θέ-
ατρο, είδος τέχνης, πλασμένης γενικά για τους πολ-
λούς, έχει πρώτο σκοπό ίσα ίσα νά τραβήξη αυτούς